

Veszélyes anyagot szállító járművek

52. § (1) Veszélyes anyagot szállító járműveknek menet közben – egymás mögött – legalább **50 m követési távolságot** kell tartani.

(2) Veszélyes anyagot szállító járműnek **tilos megállni**:

- a) lakott területen kívül másik veszélyes anyagot szállító járműtől, sátoztáborból, tömegközlekedési jármű megállóhelyétől, elektromos és egyéb távvezetékűtől, valamint nyílt lángtól 50 m-en belül;
- b) lakott területen az előbbieken túlmenően csatornanyílás (csatorna összefolyó) felett, illetve közelében is.

(3) A veszélyes anyagot szállító járművel – a részére kijelölt várakozóhely kivételével – **tilos várakozni**:

- a) lakott területen kívül, épülettől, vasúti átjárótól, útkereszteződéstől, hídtól, aluljárótól, alagúttól 50 m-en belül;
- b) lakott területen belül.

Ezek a paragrafusok mind a veszélyes árut szállító jármű vezetőjének adnak utasítást saját személyük, a szállítmány, a közlekedők és a közút menti környezet, műtárgyak védelme érdekében.

(4) A veszélyes anyag szállítása során előállt **rendkívüli veszélyről** (baleset, veszélyes anyag elszóródása, kiömlése, tűz, stb.) a **rendőrhatalóságot** (a legközelebbi rendőrt) haladéktalanul értesíteni kell.

Az értesítésnek tartalmaznia kell a szállított anyag azonosításához szükséges legfontosabb információkat.

A baleset bekövetkezésének általános jelentési kötelezettségén kívüli teendőket határozza meg ez a kitétel, amelyek közül a legfontosabb az anyag azonosítása. Ez legkönnyebben a szállítmányt jelző sárga tábla anyagazonosító számából olvasható le. Nehezebb a helyzet, ha a szám elmosódott, vagy a baleset következtében a tábla megsérült. Ilyenkor célszerű az ADR előírása szerinti „Írásbeli utasítás” alapján az anyag azonosítása és a sürgős beavatkozásra vonatkozó, az utasításban előírt eljárás követése.

(5) Ha jogszabály szigorúbb feltételeket nem állapít meg, a nem lezárt rakterű veszélyes anyagot szállító járművet, valamint a veszélyes anyaggal töltött tartányt szállító járművet **őrizetlenül hagyni tilos**.

(6) A veszélyes anyag szállítása esetén az ilyen anyag szállítására vonatkozó jogszabály külön rendelkezéseit is meg kell tartani.

A veszélyes anyagokat potenciális veszélyforrásoknak tekintve, nagyon fontos, hogy a véletlenszerű, vagy szándékos károkozást a lehető legnagyobb felelősséggel és körültekintéssel kizárjuk. Itt gondolni kell arra, mekkora veszélyt okozhat, ha a szállítmányt részben vagy egészében eltulajdonítják, a szállított anyagban rejlő veszélyek ismerete nélkül,

és ezzel balesetveszélyes helyzetek sorozat indulhat el, a közlekedési balesettől, a lakosság veszélyeztetéséig sokféle formában. Szélső esetben az sem zárható ki, hogy egy ilyen szállítmány terrorcselekmények eszköze is lehet, amelynél a szándékos veszélyeztetés esete áll fenn, ami még súlyosabb következményeket vonhat maga után.

Közúti baleset

58. § (2) Ha a baleset halált vagy személyi sérülést okozott, a balesetről a rendőrhatalóságot (a legközelebbi rendőrt) haladéktalanul értesíteni kell és a lehetőségekhez képest gondoskodni kell a nyomok megőrzéséről; a helyszínt csak az intézkedő rendőr engedélyével szabad elhagyni. Ha a **baleset veszélyes anyagot szállító járművel következett be**, a balesettel nem érintett járművek vezetőinek is haladéktalanul értesíteni kell a rendőrhatalóságot (legközelebbi rendőrt) a balesetről, közölni kell a jármű **narancssárga alapszínű tábláján feltüntetett számokat**.

A veszélyes anyagok szállítása során bekövetkezett balesetet akkor is jelenteni kell, ha az nem jár halállal vagy személyi sérüléssel. Ilyenkor a jelentési kötelezettség nemcsak a balesetet előidéző vagy elszennvedő járművezetőire terjed ki, hanem a balesetet észlelő többi járművezetőre is, ami tágabb értelemben állampolgári kötelességként fogható fel. Ez a gyors segítségnyújtást és a mielőbbi kárelhárítást, kárfelszámolást segíti elő, különösen, ha a balesettel kapcsolatos bejelentés szakszerű (pl. az anyagazonosító közlése).

A járművek üzemeltetőire vonatkozó külön rendelkezések

61.§ (3) Veszélyes anyagot szállító jármű üzemeltetője köteles gondoskodni arról, hogy a jármű vezetője megfelelően képzett legyen (az adott szállításhoz megfelelő bizonyítvánnyal rendelkezzen), a szükséges tudnivalókat ismerje, és a jármű az előírt felszereléssel rendelkezzen.

A járművezető képzésével, oktatásával, vizsgáztatásával, a jármű – a szállítmány különleges jellegére utaló – felszerelésével az ADR részletesen foglalkozik. A szükséges felszereléseket a jármű tulajdonosa, az üzemben tartó illetve a fuvarozó köteles biztosítani. Ezek a következők:

- kerékkitámasztó ék,
- az írásbeli utasítás végrehajtásához szükséges eszközök
 - figyelmeztető kúpok, háromszögek, sárga, villogó fényű lámpa,
 - figyelemfelkeltő mellény a járműszemélyzet részére,
 - tűz- és robbanásbiztos kézilámpa,
 - egyéb felszerelések, pl. csatornafedésre alkalmas eszköz, vegyszerfelitató, vegyszermegkötő anyagok, ásó, kapa, lapát, seprű, amelyek a burkolatra került anyagok összeszedésére és szétterjedésének megakadályozására alkalmasak,
 - személyi felszerelések, mint védőkesztyű, védőcsizma, védőruha, légzésvédő és szemöblítő eszköz,
 - az anyag tulajdonságainak és a szállítmány össztömegének megfelelő tűzoltó készülék,
 - elsősegélydoboz, amelynek tartalma szintén a szállítmányhoz igazodó legyen.

Az utak igénybevételével kapcsolatos egyéb szabályok

63.§ (1) Aki a közutat vagy a közúti jelzést megrongálta, **beszennyezte** vagy a közútra a közlekedésbiztonságát, zavartalanságát hátrányosan befolyásoló tárgyat juttatott, **köteles** a keletkező **veszély elhárításáról gondoskodni**, illetőleg ameddig az nem lehetséges, a veszélyről a közlekedés többi résztvevőjét tájékoztatni.

A rendkívüli esemény bekövetkezésének felszámolásáról, az okozott károk megtérítéséről alapvetően a károkozónak kell gondoskodni.

A rendelet záró rendelkezéseinek fogalom meghatározása szerint

sz) **Veszélyes anyagot szállító jármű:** olyan jármű, amelyet elején és hátulján narancssárga alapszínű, felirat nélküli vagy felirattal ellátott táblával jelöltek meg. (162. és 163. ábra)

Az előzőekben ismertetett jogszabályok hivatkozott rendelkezéseit részletesebben fejti ki az 1988. évi I. törvény a közúti közlekedésről. Bár itt a közutak általános védelméről és a közlekedők viselkedéséről van szó, különösen érvényes ez a veszélyes szállítmányokra, az általuk – az útburkolatban, vagy műtárgyakban – okozott szennyezésekre és azok megszüntetésére. A rendkívüli esemény felszámolásában az okozónak van a legnagyobb felelőssége, de a közutak üzemeltetője, a közútkezelők a szakszerű tájékoztatásban, a szükség útlezárásban, a terelő út kijelölésében és a helyreállításban kiemelt szerepet játszanak.